

Sygn. akt VI U 305/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 grudnia 2021 r.

Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie Wydział VI Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Joanna Napiórkowska – Kasa

Protokolant: starszy protokolant sądowy Aleksandra Łaszuk

po rozpoznaniu w dniu 18 listopada 2021 roku w Warszawie

na rozprawie

sprawy z odwołania A. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.

w związku z odwołaniem od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. z dnia 10 czerwca 2019 roku znak: (...)

z udziałem zainteresowanego M. M. (1) - prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą: (...) w K.

o zasiłek chorobowy

1. Zmienia decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. z dnia 10 czerwca 2019 roku znak: (...) w ten sposób, że przyznaje odwołującej A. K. prawo do zasiłku chorobowego za okres od 28 lutego 2019 roku do 25 marca 2019 roku.

2. Zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. na rzecz odwołującej A. K. kwotę 180 zł. (sto osiemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt VI U 305/19

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 10 czerwca 2019 roku, znak: (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. odmówił A. K. prawa do zasiłku chorobowego za okres od 28 lutego 2019 roku do 25 marca 2019 roku. W uzasadnieniu tej decyzji ZUS podał, że tytuł ubezpieczenia A. K. ustał z dniem 27 lutego 2019 roku, zaś po ustaniu tego tytułu kontynuuje ona pracę zarobkową podjętą wcześniej dnia 11 października 2018 roku na podstawie umowy zlecenia.

(decyzja z dnia 10.06.2019r. – akta organu rentowego)

Od powyższej decyzji A. K. wniosła odwołanie. W uzasadnieniu odwołania odwołująca podała, że jej zleceniodawca miał wszystko wyjaśnić w ZUS-ie i złożyć odpowiednie dokumenty.

(odwołanie – k. 1)

W odpowiedzi na odwołanie ZUS wniósł o jego oddalenie w całości. W uzasadnieniu swego stanowiska organ rentowy podał, że odwołująca kontynuowała po ustaniu tytułu ubezpieczenia umowę zlecenia, co stanowi negatywną przesłankę do przyznania jej zasiłku chorobowego za okres po ustaniu stosunku pracy jako tytułu ubezpieczenia chorobowego.

(odpowiedź na odwołanie – k. 3 – 3 verte)

Postanowieniem z dnia 15 listopada 2019 roku Sąd zawiadomił zainteresowanego M. M. (1), prowadzącą działalność gospodarczą pod firmą (...) w K. o toczącym się postępowaniu.

(postanowienie z dnia 15.11.2019r. – k. 5)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Odwołująca się A. K. była niezdolna do pracy w okresie od 21 lutego 2019 roku do 25 marca 2019 roku. Niezdolność do pracy była spowodowana urazem ręki – złamaniem wyrostka rylcowatego lewej kości promieniowej.

(dowód: zwolnienia lekarskie, wynik badania RTG – akta organu rentowego)

Odwołująca się A. K. była zatrudniona w (...)Przychodni (...) na podstawie umowy o pracę do dnia 27 lutego 2019 roku. Jednocześnie od października 2018 roku miała ona zawartą umowę zlecenie z M. M. (1), prowadzącą działalność gospodarczą pod firmą (...) w K.. W firmie (...) odwołująca się pracowała na 1/8 etatu codziennie przez jedną godzinę. 21 lutego 2019 roku odwołująca telefonicznie poinformowała M. M. (1), że miała wypadek w pracy i nie będzie pracować do końca marca. Odwołująca następnego dnia przysłała do siedziby firmy (...), aby rozwiązać umowę zlecenie, ale M. M. (1) przekonała ją, aby zamiast tego podpisała dokument, w którym wносиła o udzielenie jej urlopu bezpłatnego na okres od 21 lutego 2019 roku do 31 marca 2019 roku. Odwołująca podpisała taki dokument, będąc w przeświadczeniu, że to oznacza rozwiązanie umowy zlecenia na czas jej niezdolności do pracy. Faktycznie w okresie od 21 lutego 2019 roku do 25 marca 2019 roku odwołująca nie wykonywała żadnej pracy na podstawie umowy zlecenia dla M. M. (1), nie otrzymała też za ten okres żadnego wynagrodzenia od swojego zleceniodawcy. Odwołująca wróciła do pracy u M. M. (1) dopiero po zakończeniu zwolnienia lekarskiego, nie zawierała wówczas żadnej nowej umowy zlecenia. Z tytułu tej umowy zlecenia odwołująca się nie była zgłoszona do ubezpieczenia chorobowego. Za okres swojej niezdolności do pracy odwołująca nie otrzymała żadnego wynagrodzenia z tytułu umowy zlecenia. Odwołująca otrzymywała wynagrodzenie od M. M. (1) przelewem na konto bankowe, nigdy nie dostała od niej wynagrodzenia w gotówce.

(dowód: zeznania odwołującej się A. K. – k. 33 – 34 i protokół rozprawy z dnia 18.11.2021r. od 00:02:30 do 00:21:45, zeznania świadka S. K. – k. 169 – 173, wydruk z CEIDG – k. 11, wniosek o urlop bezpłatny – akta organu rentowego, zestawienie transakcji – k. 39 – 60, informacja roczna – k. 61 – 62 verte, rachunki do umowy zlecenia – k. 63 – 65, umowy zlecenie – k. 85 i k. 91)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dokumenty znajdujące się w aktach organu rentowego oraz w aktach sprawy, a także na podstawie zeznań odwołującej się i świadka S. K., które się wzajemnie uzupełniały i były ze sobą zgodne.

Odnośnie zeznań świadka M. M. (1) Sąd nie dał im wiary. Świadek w swych zeznaniach twierdziła bowiem, że odwołująca cały czas, również na swoim zwolnieniu lekarskim, pracowała dla niej, za co otrzymywała wynagrodzenie. Jednak Sąd uznał za wiarygodne w tym przedmiocie zeznania odwołującej, która przekonująco wskazała, że nie była w stanie w okresie swojego zwolnienia lekarskiego pracować dla M. M. (1), gdyż nie miała sprawnej ręki. Ponadto świadek M. M. (1) opierała swoje twierdzenia na dokumentach, które przedłożyła do akt sprawy na k. 84 – 118. Jednak Sąd miał na uwadze, że nie jest wiarygodne, aby odwołująca otrzymywała od świadka wynagrodzenie w gotówce, zawsze to wynagrodzenie było bowiem otrzymywane przelewem. Tym samym nie są wiarygodne w części dokumenty przedłożone przez M. M. (1), które mają potwierdzać taki gotówkowy sposób wypłaty wynagrodzenia, a

także rzekomą pracę odwołującej na rzecz świadka w okresie niezdolności do pracy. Przekonujące dla Sądu są w tym zakresie wyjaśnienia odwołującej oraz argumentacja przedstawiona przez jej pełnomocnika, który słusznie zwraca uwagę w piśmie procesowym z k. 129 – 133 akt sprawy na liczne nieścisłości w dokumentacji przedłożonej przez M. M. (1). Sam Sąd również zwrócił uwagę na adnotacje na rachunkach o rzekomej wpłacie gotówkowej, podczas gdy na następnej karcie, a także na zestawieniu transakcji przedłożonym przez odwołującą widnieje przelew bankowy na uzgodnioną wcześniej na rachunku kwotę. Nie jest więc możliwe, aby odwołująca się otrzymywała podwójne wynagrodzenie, raz w gotówce, a drugi raz przelewem. Odwołująca niewątpliwie otrzymywała wynagrodzenie za pracę tylko raz na podstawie danego rachunku, który był wystawiany raz w miesiącu i obejmował pracę wykonaną w miesiącu poprzednim. Taka sytuacja tytułem przykładu ma miejsce przy rachunku z dnia 10 czerwca 2019 roku, na którym wpisano, że kwotę 300,00 zł odwołująca się otrzymała gotówką, po czym następuje przelew z dnia 3 czerwca 2019 roku na kwotę 300,00 zł. Jednocześnie brak jest jakiegokolwiek innego rachunku z dnia 3 czerwca 2019 roku, który opiewałby na kwotę 300,00 zł, zaś wcześniejszy rachunek z dnia 10 maja 2019 roku (w którym również wskazano, że został opłacony gotówką) został uregulowany przelewem z dnia 8 maja 2019 roku. Powyższe wynika jasno z przesłania dokumentów z k. 99 – 102 akt sprawy. Odwołująca się co miesiąc otrzymywała kwotę 300,00 zł netto i na taką kwotę wystawiane były rachunki. Gdyby przyjąć wersję świadka M. M. (1), że odwołująca się otrzymywała wynagrodzenie w gotówce, oznaczałoby to, że z tytułu rachunku z dnia 10 maja 2019 roku, opiewającego na 300,00 zł, odwołująca się otrzymałaby 600,00 zł, bowiem 300,00 zł wypłacono jej w gotówce, a kolejne 300,00 zł przelewem. Analogiczna sytuacja miałaby miejsce przy rachunku z dnia 10 czerwca 2019 roku. Niewątpliwie takie tłumaczenie jest kuriozalne, jedynym wyjściem zachowującym realność transakcji i pozwalającym na ustalenie prawdziwego stanu faktycznego jest przyjęcie, że w rzeczywistości, zgodnie z zeznaniami odwołującej, wynagrodzenie z tytułu umowy zlecenia było jej wypłacane zawsze i wyłącznie przelewem, nigdy nie otrzymała żadnego wynagrodzenia w gotówce. Tym samym nie są więc wiarygodne wszelkie dokumenty rozliczeniowe przedłożone przez M. M. (1), które potwierdzają wypłatę wynagrodzenia odwołującej się w gotówce. To zaś oznacza, że nie są wiarygodne także rachunki z k. 95 – 97 akt sprawy, które mają rzekomo przemawiać za świadczeniem przez odwołującą pracy w lutym i marcu 2019 roku, czyli podczas jej zwolnienia lekarskiego. Sąd miał jednocześnie na uwadze, że faktycznie odwołująca otrzymała przelew na kwotę 300,00 zł dnia 9 kwietnia 2019 roku, co sugerowałoby, że jest to przelew dotyczący wynagrodzenia za pracę świadczoną w marcu 2019 roku. Jednak pełnomocnik odwołującej się wyjaśnił przekonująco, że w istocie było to wynagrodzenie za styczeń 2019 roku wynikające z rachunku z dnia 8 lutego 2019 roku (k. 94 akt sprawy). Faktycznie na rachunku z dnia 8 lutego 2019 roku widnieje adnotacja jedynie o otrzymaniu kwoty 300,00 zł, bez wpisania, że kwota ta została wypłacona gotówką, a jednocześnie brak jest przelewu na wynagrodzenie za ten rachunek. Z historii transakcji przedstawionej przez odwołującą się na k. 39 – 60 akt sprawy wynika, że luka w przelewach dotyczy wynagrodzenia za miesiące luty i marzec 2019 roku. Jednocześnie brak jest przelewu za styczeń 2019 roku, który powinien być wykonany w lutym 2019 roku, a więc logicznym jest, że przelew z 9 kwietnia 2019 roku w istocie dotyczy tego zaległego wynagrodzenia za styczeń 2019 roku. Brak innych przelewów w marcu i kwietniu 2019 roku, które mogłyby dotyczyć wynagrodzenia za luty i marzec 2019 roku. Ponadto z przedłożonej przez odwołującą się informacji rocznej wynika, że za luty 2019 roku brak jest kwoty stanowiącej podstawę wymiaru składki, za marzec 2019 roku jest to zaś kwota 14,49 zł, której nie sposób uznać za wynagrodzenie za pracę. Jednocześnie za styczeń 2019 roku zleceniodawca także nie wskazał żadnej podstawy wymiaru składki, a z pozostałego materiału dowodowego wynika, że w tym miesiącu odwołująca się świadczyła pracę, co z kolei również świadczy przeciwko wiarygodności przedkładanych i wytwarzanych przez zleceniodawcę dokumentów. Ponadto Sąd miał na uwadze, że z przedłożonych przez zleceniodawcę raportów ZUS wynika, że wyrejestrowała ona odwołującą z ubezpieczeń od dnia 28 lutego 2019 roku i ponownie zarejestrowała do tych ubezpieczeń od dnia 28 lutego 2019 roku, jednak nie zrobiła tego jeszcze w lutym, czy marcu 2019 roku, kiedy miała informację o zakończeniu stosunku pracy odwołującej się z innym pracodawcą, ale wypełniła te dokumenty dopiero z dniem 26 czerwca 2019 roku (k. 106 – 107 akt sprawy), co potwierdza wersję odwołującej odnośnie okoliczności, że M. M. (1) nie dopełniła terminowo formalności związanych z prawidłowym zgłoszeniem do ZUS odwołującej po ustaniu jej zatrudnienia na umowę o pracę. Sąd miał też na uwadze, że z dokumentów przesłanych przez ZUS wynika, że za marzec 2019 roku nie została zadeklarowana podstawa wymiaru składek w kwocie 300,00 zł wynikającej z umowy zlecenia, świadczy o tym bowiem wysokość należnej składki za ten miesiąc z k. 71 akt sprawy. Reasumując, powyższe przemawia za niewiarygodnością dokumentacji przedłożonej przez M. M. (1), a jednocześnie skłania do uznania wiarygodności zeznań odwołującej się. Należy też przypomnieć, że

za wiarygodnością zeznań odwołującej przemawia również fakt, że nie była ona fizycznie w stanie świadczyć pracy w okresie zwolnienia lekarskiego ze względu na uraz ręki.

Sąd zważył, co następuje:

Przedmiotem rozpoznania w niniejszej sprawie jest odwołanie od decyzji ZUS odmawiającej A. K. prawa do zasiłku chorobowego za okres od 28 lutego 2019 roku do 25 marca 2019 roku.

Zgodnie z art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (t.j. - Dz. U. z 2019r., poz. 645, ze zm.) zasiłek chorobowy z tytułu niezdolności do pracy powstałej w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego, jak i z tytułu niezdolności do pracy powstałej po ustaniu tytułu ubezpieczenia nie przysługuje za okres po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego, jeżeli osoba niezdolna do pracy kontynuuje działalność zarobkową lub podjęła działalność zarobkową stanowiącą tytuł do objęcia obowiązkowo lub dobrowolnie ubezpieczeniem chorobowym albo zapewniającą prawo do świadczeń za okres niezdolności do pracy z powodu choroby. W ocenie ZUS odwołująca po ustaniu jej pracowniczego tytułu ubezpieczenia kontynuowała działalność zarobkową wynikającą z zawartej z innym podmiotem umowy zlecenia, która stanowiła tytuł do objęcia jej dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym.

Z ustaleń Sądu wynika, że stosunek pracy, a tym samym tytuł ubezpieczenia chorobowego odwołującej się, ustał z dniem 27 lutego 2019 roku. Z kolei od października 2018 roku odwołująca miała podpisaną umowę zlecenia z M. M. (1), która to umowa trwała nadal po dniu 27 lutego 2019 roku. Umowa zlecenia stanowi zaś tytuł do objęcia dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym.

Należy jednak w tym miejscu wskazać, że poprzez wprowadzenie regulacji z art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy zasiłkowej ustawodawcy chodziło o wyeliminowanie sytuacji, w których dana osoba zachowuje prawo do zasiłku chorobowego z tytułu poprzedniego zatrudnienia, a jednocześnie ma inne źródło dochodu w okresie objętym zwolnieniem lekarskim. Stąd też niezwykle istotnym jest ustalenie nie tyle, czy dana osoba miała w okresie swej niezdolności do pracy zawartą umowę zlecenie, ale czy uzyskiwała z niej w okresie niezdolności do pracy jakiegokolwiek dochody, a także czy ta umowa zlecenie była w tym okresie wykonywana. W niniejszej sprawie Sąd ustalił, że odwołująca się od momentu powstania swojej niezdolności do pracy wyraźnie zakomunikowała zleceniodawcy, że nie będzie w stanie pracować na podstawie umowy zlecenia, gdyż fizycznie nie da rady. Odwołująca się doznała urazu ręki, a praca świadczona na podstawie trwającej umowy zlecenia była pracą fizyczną. Zleceniodawca jednak zaproponowała w zamian podpisanie przez odwołującą wniosku o udzielenie urlopu bezpłatnego. Odwołująca nie miała świadomości prawnej, że taki wniosek nie oznacza w żaden sposób rozwiązania umowy zlecenia. Jednak wyraźnie w toku postępowania zostało wykazane, że w okresie niezdolności do pracy odwołująca się nie wykonywała na rzecz zleceniodawcy żadnej pracy, nie otrzymywała też za ten okres żadnego wynagrodzenia z umowy zlecenia, sama bowiem była przekonana, że ta umowa na okres jej niezdolności do pracy jest w pewien sposób zawieszona, nieaktywna. Należy podkreślić, że zasiłek chorobowy zastępuje utracony zarobek. Jak słusznie wskazał SN ryzykiem chronionym jest w tym przypadku niemożność wykonywania (kontynuowania lub podjęcia) każdej działalności zarobkowej, zarówno tej, której wykonywanie dawało tytuł do objęcia ubezpieczeniem, jak i wykonywanej równoległe z taką działalnością, a ponadto jakiegokolwiek nowej działalności dającej źródło utrzymania. Jeżeli po ustaniu tytułu ubezpieczenia dojdzie do kontynuowania lub podjęcia działalności zostanie ona objęta ubezpieczeniem chorobowym. Wówczas zdarzenie ubezpieczeniowe (choroba) będzie pozostawać w związku z nowym tytułem ubezpieczeniowym (wyrok SN z dnia 4 czerwca 2012 roku, sygn. akt I UK 13/12). Jednak w niniejszej sprawie nie doszło do faktycznego kontynuowania działalności związanej z umową zlecenia w okresie niezdolności odwołującej się do pracy. W tym okresie w istocie nie kontynuowała ona żadnej innej działalności stanowiącej tytuł do objęcia dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym, nie wykonywała bowiem fizycznie żadnej pracy na podstawie umowy zlecenia, ani nie otrzymywała za okres swej niezdolności do pracy żadnego wynagrodzenia z tytułu tej umowy. Powyższe oznacza więc, że nie jest spełniona przesłanka z art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy zasiłkowej przemawiająca przeciwko przyznaniu odwołującej się prawa do zasiłku chorobowego za okres od 28 lutego 2019 roku do 25 marca 2019 roku. Odwołująca zachowuje więc prawo do zasiłku chorobowego za ten okres.

Mając na uwadze powyższe Sąd orzekł jak w sentencji wyroku, zmieniając zaskarżoną decyzję.

W kwestii kosztów postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 i 99 KPC oraz §9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t.j. - Dz. U. z 2018r., poz. 265), zasądzając na rzecz odwołującej się kwotę 180,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.